

DPS

DEMOKRATSKA PARTIJA
SOCIJALISTA CRNE GORE

POSLANIČKI KLUB

SKUPŠTINA CRNE GORE

Predsjedniku

G-dinu Ivanu Brajoviću

CRNA GORA SKUPŠTINA CRNE GORE	
PRIMLJENO:	16. 11 2018. GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	00-01-2/18-138
VEZA:	
EPA:	
SKRAĆENICA:	PRILOG:

81000 Podgorica
Bulevar Sv. Petra Cetinjskog 10

tel: 020/ 242 161

faks: 020/ 247 572

e-mail: klub.dps@skupština.me

Broj: _____

Datum, _____

Na osnovu člana 187 Poslovnika Skupštine Crne Gore, gospođi Sanji Damjanović, ministarki nauke, postavljam sljedeće

POSLANIČKO PITANJE:

“Pratili smo u medijima da ste i u ovom polugodištu imali intenzivne aktivnosti na realizaciji projekta „Uspostavljanje Međunarodnog instituta za održive tehnologije u Jugoistočnoj Evropi (Establishment a South-East Europe International Institute for Sustainable Technologies-SEEIST)”

- a) Koja su glavna dostignuća ostvarena u ovom polugodištu;
- b) Koji su naredni koraci koje planirate?
- c) Koji su najveći rizici u realizaciji ovog projekta?”

Obrazloženje

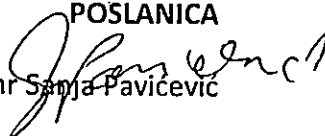
Podsjetiću da se projekat „Uspostavljanje Međunarodnog instituta za održive tehnologije u Jugoistočnoj Evropi“ prvi put pominje na sastanku Svjetske akademije nauka i umjetnosti u Dubrovniku, u jesen 2016. godine. Institut bi promovisao razvoj nauke i tehnologije, podstakao naprednije obrazovanje mladih naučnika, pružio satisfakciju za uložene godine učenja, preusmjerio i preokrenuo odliv talenata, sa kojim se suočavamo kako mi tako i region, te podstakao veću saradnju i mobilnost u regionu kao i razvoj komplementarnih tehnologija u svakoj od pojedinačnih zemalja, što bi doprinijelo da region postane konkurentan ostatku Evrope. Upravo konkurentnost je jako važna za region.

Značaj ovakvog projekta prepoznala je Vlada Crne Gore i upravo prva dala zvaničnu podršku ovoj inicijativi. Ukoliko bi sjedište instituta bilo u našoj zemlji sveukupni benefiti bi bili ogromni.

Upoznata sam da je nedavno odlučeno da namjena Instituta bude hadronska kancer terapija pomoću protona i težih jona, sa opsežnim istraživanjem u biomedicini.

Interesuje me, a vjerujem i građane, dokle se stiglo, šta planirate i kakva su Vaša očekivanja sa kakvim ćete se izazovima i rizicima susresti u narednom periodu.

Odgovor tražim i u pisanoj formi.

POSLANICA

mr Sanja Pavićević

CRNA GORA

MINISTARSTVO NAUKE

CRNA GORA
SKUPŠTINA CRNE GORE

PRIMLJENO:	18. 7.	20. 8.	GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	00-61.-2/18-138/2		
VEZA:			
EPA:			
SKRAĆENICA:	PRILOG:		

Broj: 01- 1782/2
Podgorica, 17. jul 2018. godine.

SKUPŠTINA CRNE GORE

Na osnovu člana 187 stav 1 Poslovnika o radu Skupštine Crne Gore, poslanica Sanja Pavićević postavila je Ministarstvu nauke sljedeće

POSLANIČKO PITANJE:

„Pratili smo u medijima da ste i u ovom polugodištu imali intenzivne aktivnosti na realizaciji projekta SEEIST – uspostavljanja Međunarodnog instituta za održive tehnologije u Jugoistočnoj Evropi.

Koja su glavna dostignuća ostvorena u ovom polugodištu i koji su naredni koraci koje planirate? Koji su najveći rizici u realizaciji ovog projekta?”

Na postavljeno poslaničko pitanje, na osnovu člana 191 Poslovnika o radu Skupštine Crne Gore, Ministarstvo nauke daje sljedeći:

ODGOVOR:

Zbog istorijskih dešavanja tokom posljednjih nekoliko decenija u Jugoistočnoj Evropi naučne aktivnosti su se veoma usporile, i kao posljedica toga, ovaj region se suočava sa snažnim odlivom mladih generacija, u prvom redu izvrsnih talenata. Međutim, isti ovaj region je u prošlosti imao intenzivan naučno-tehnološki razvoj i ostvarivao naučne doprinose na evropskom nivou. Da bi povratili tradiciju, smanjili trenutni jaz u odnosu na Zapadnu Evropu, i povratili ljude koji su napustili region, moramo realizovati veliku infrastrukturu baziranu na najsavremenijim tehnologijama. Iako samo ideja prošle godine, koju je inicirala upravo Vlada Crne Gore, danas Međunarodni institut za održive tehnologije na prostoru Jugoistočne Evrope predstavlja ozbiljan Regionalni projekat, sa sopstvenim upravnim organima, koji sada ulazi u drugu fazu. Pred nama je izrada Tehničkog projekta i Biznis plana, za čiju realizaciju je potrebno oko 4 miliona eura. Raduje me što mogu danas da kažem da je Evropska komisija prepoznala značaj i ozbiljnost ove Inicijative i da smo u razgovorima koje smo imali tokom juna sa komesarom i generalnim direktorom Direktorata za Istraživanje i inovacije (g-dinom Moedasom i g-dinom Paquet-om) dobili čvrsto uvjerenje da će do kraja godine Komisija obezbijediti finansijska sredstva za ovu fazu.

S obzirom da se radi o najsavremenijoj tehnologiji, potrebna je stručna podrška eksperata zemalja Zapadne Evrope budući da ovaj region nema kapacitet da samostalno iznese ovaj projekat. Cilj je da do kraja godine formiramo internacionalni tim u koji će biti uključeni i naučnici iz regiona, a koji će iznijeti ovu kompleksnu fazu projekta. Već smo u pregovorima sa pojedinim ekspertima.

Pregovarali smo i sa menadžmentom CERN-a da nam omogući da se Pripremna faza našeg projekta upravo realizuje u ovoj prestižnoj instituciji. Raduje da je odgovor CERN-a pozitivan, što je veoma značajno jer ćemo biti u mogućnosti da koristimo infrastrukturu u CERN-u. Podsjećam da će ovo biti treći međunarodni institut koji će se izroditi u CERN-u.

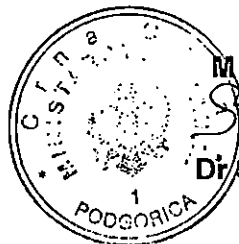
Prošle nedjelje je u Skoplju održana treća sjednica Upravnog odbora Međunarodnog instituta na kojoj se upravo govorilo o organizaciji maloprije pomenute druge faze projekta, ali i uspostavljanju naučne mreže, kliničke mreže onkologa, kao i identifikovanju industrijskih kompanija koje bi imale veliki profit uključivanjem u realizaciju ovog projekta.

Podsjećam da je na drugoj sjednici Upravnog odbora 8 zemlja potpisnica Deklaracije o namjeri jednoglasno izabralo opciju za Međunarodni institut: Hadronsku kancer terapiju i istraživanje u oblasti biomedicine pomoću protona i težih jona, koja danas predstavlja najsavremeniji metod liječenja velikog broja vrsta kancera. Trenutno u svijetu postoji samo 12 ovakvih mašina, samo 4 u Evropi. Naš projekat ne bi bio samo peti u Evropi, već unikatan zbog komponente istraživanja jer će 50% vremena upravo biti posvećeno istraživanju, i to u oblastima koje su veoma izazovne za naučnu zajednicu čitavog svijeta i gdje se očekuju važna otkrića jer postoje indikacije da druge vrste jona (poput Helijuma) imaju bolji efekat u liječenju kancera. Ovakav projekat bi bio privlačan za naučnu zajednicu Zapadne Evrope.

Istakla bih da smo već u ovoj fazi projekta konkurentni da apliciramo za finansijska sredstva iz raznih međunarodnih fondova u cilju podizanja kapaciteta u Regionu, kroz različite vrste obuka i treninga. U tom smislu, već smo pripremili nekoliko projektnih prijava prema Međunarodnoj agenciji za atomsku energiju, koja je obećala prvih pola miliona eura za ove namjene, zatim za EU Okvirni program za istraživanja i inovacije „Horizont 2020“, COST program u iznosu od 300.000 eura, za Regionalni IPA program za realizaciju elektronskog registra za kancer u iznosu od 2 miliona eura.

Cilj je da do kraja 2019. godine ostvarimo dovoljan progres kako bi se 2020. godine našli na Evropskoj infrastrukturnoj mapi (ESFRI Road map) što bi nam obezbijedilo ozbiljan status za potencijalnu investiciju od oko 150-200 miliona eura, neophodnih za realizaciju ovog projekta.

Rizici koji postoje u realizaciji ovog projekta najviše se odnose na istrajnost u viziji, čega nam ne nedostaje unutar našeg Upravnog odbora, ali potrebna nam je podrška. Politički aspekt projekta je jedno veoma važno polje za naučnu diplomatiju i u tom domenu moramo da saberemo diplomatske snage naše zemlje i regiona, kako bismo djelovali složno, usaglašeno i u cilju našeg zajedničkog dobra. Ovaj projekat ima takođe i misiju „nauka za mir“ te može da doprinese povezivanju i pomirenju zajednica regiona.

MINISTARKA

Sanja Damjanović
Dr. Sanja Damjanović

2